

Koszalin, dnia 11 maja 2021 r.

OA-I-1.0003.23.2021.MK

Pan
SEBASTIAN TAŁAJ
Radny Rady Miejskiej
w Koszalinie

Odpowiadając na Pana interpelację zgłoszoną na sesji Rady Miejskiej w dniu 22 kwietnia 2021 r. w sprawie opłat za wywóz śmieci informuję:

Uchwała Rady Miejskiej w Koszalinie Nr XXIX/474/2021 z 23 marca 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została podjęta zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Powyższa uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 8 kwietnia 2021 r., wobec czego stała się obowiązującym aktem prawa miejscowego.

Metoda od gospodarstwa domowego jest metodą wiarygodną i weryfikowalną. Niestety, zarówno metoda od gospodarstwa domowego jak i metoda od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość ani żadna z pozostałych metod ustalania opłat za odpady, nie łączy się jedynie z masą wytwarzanych odpadów przez mieszkańców, gdyż każdy mieszkaniec wytwarza ich różną ilość. Podkreślić należy, że każda z metod opłaty jest uznawana za niesprawiedliwą przez określoną grupę społeczeństwa.

Zaletą metody od ilości osób jest fakt, iż każdy mieszkaniec ponosiłby opłatę w równej wysokości. Jednakże ma ona swoje wady, a mianowicie brak jest prawnych możliwości weryfikacji ilości zamieszkujących osób w danym mieszkaniu. Właściciele lokali nie mają obowiązku informować wspólnoty mieszkaniowej o liczbie osób mieszkających w tych lokalach. Wspólnota mieszkaniowa może zatem, uzyskać takie informacje tylko poprzez deklarację mieszkańca. Ustawa o własności lokali w żaden sposób nie wiąże sposobu rozliczania kosztów utrzymania i eksploatacji budynku z ilością zamieszkujących w nim osób. Częste migracje mieszkańców będą powodowały konieczność za każdym razem składania korekt deklaracji, co będzie uciążliwe dla zarządców nieruchomości wielorodzinnych. Metoda od ilości osób jest przede wszystkim niekorzystna dla gospodarstw wieloosobowych – wysokie miesięczne opłaty, a uczciwi mieszkańcy będą ponosić koszty za tych mieszkańców, którzy nie ujawnią się w deklaracji.

Wobec powyższego, uznać należałoby, że metoda od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość nie jest weryfikowalna. Analizując przykłady innych miast, które zastosowały metodę ustalania opłaty za odpady od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, można zauważyć różnicę między rzeczywistą liczbą mieszkańców, a zadeklarowaną w deklaracjach. Tendencja spadkowa liczby ludności utrzymuje się między innymi w Słupsku, w Olsztynie, w Toruniu oraz w Elblągu. W przypadku sytuacji opisanej powyżej powstały w budżecie deficyt będzie musiał być podzielony na mieszkańców, którzy zadeklarują rzetelne dane. A inne gminy, takie jak Łódź czy Warszawa odchodzą od metody od ilości osób na rzecz metody od ilości zużytej wody. Metoda od ilości mieszkańców bardzo dobrze funkcjonuje przeważnie w gminach miejskich o mniejszej ilości mieszkańców, czy w gminach wiejskich, gdzie wszyscy się znają i nadużyć z ich strony jest mniej.

Obecnie otrzymuję wiele sygnałów od mieszkańców, którzy są bardzo niezadowoleni z wybranej metody opłaty i postulują za metodą od zużycia wody uznając ją za najbardziej sprawiedliwą i odzwierciedlającą zarówno ilość osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość, jak i ilość wytworzonych przez nie odpadów.

Należy podkreślić, że w aktach prawa miejscowego nie można dostosować przepisów do indywidualnych potrzeb mieszkańców, gdyż wszyscy mają jednakowy obowiązek uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami, w sposób określony przepisami prawa, natomiast gminy zobowiązane są do wprowadzenia stawek umożliwiających zbilansowanie całego systemu gospodarowania odpadami.

Biorąc pod uwagę dane uzyskane ze składanych w latach 2013-2015 deklaracji, złożono: 9920 oświadczeń z tytułu zamieszkiwania 1 osoby na powierzchni powyżej 25 m² oraz 3669 oświadczeń z tytułu zamieszkiwania 2 osób na powierzchni powyżej 60 m², czyli 1 i 2 osobowe gospodarstwa domowe stanowią ok. 30 % gospodarstw domowych w Koszalinie. Z powyższego wynika, że wybierając metodę opłaty od ilości osób, niezadowolonych mieszkańców byłoby ok. 70 %, ponieważ tworzą oni gospodarstwa, co najmniej 3 osobowe.

Stosownie do art. 6j ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy rada gminy może uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego. I tak od 1 maja 2021 r. wszystkie gospodarstwa domowe będą ponosiły taką samą opłatę, czyli 58 zł.

Jednocześnie należy zauważyć, że stawka opłaty ustalona w tej metodzie to tylko 58 zł. Jeśli gospodarstwo domowe jest zamieszkiwane przez 2 osoby, to opłata ta jest na akceptowalnym poziomie, gdyż przy wyborze metody opłaty od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, po dokonanych analizach, stawka opłaty od osoby wynosiłaby ok. 27 zł

Każdy mieszkaniec chce dostosować metodę naliczania odpowiednią do jego osobistej sytuacji życiowej oraz statusu społecznego, a jak już wcześniej wspomniałem, nie ma możliwości, aby w tym zakresie zaspokoić potrzeby wszystkich mieszkańców jednocześnie.

Uchwalona 23 marca 2021 r. metoda naliczania opłaty funkcjonuje od 1 maja 2021 r. i zasadnym jest, aby funkcjonowała, co najmniej rok czasu od jej uchwalenia. Przeanalizowana zostanie także możliwość zlecenia firmie zewnętrznej wykonania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Na podstawie zgromadzonych danych zostaną przedstawione wnioski w celu wypracowania rozwiązania, które pozwoli na ponowne opracowanie metody naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Reasumując metoda od osoby pozostawia spore pole do nadużyć ze strony nieuczciwych mieszkańców, a zarządom i spółdzielniom mieszkaniowym przysparza dużo pracy administracyjnej. Co miesiąc są zmiany, ktoś się wyprowadza, wprowadza, umiera lub się rodzi. W ślad za tym idą zmiany deklaracji składanych do Urzędu, których weryfikacja wymaga nakładu pracy i kosztów, które należy ograniczać, aby stawki opłat zatrzymać na akceptowalnym poziomie.

*Prezydent Miasta
Piotr Jedliński*